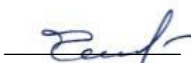

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Чикаренко І.А.
«30» жовтня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Інтегровані системи менеджменту на основі стандартів ISO»

Галузь знань усі
Спеціальність усі
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Статус вибіркова, яка спрямована
на розвиток Soft Skills
Загальний обсяг 4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю диференційований залік
Термін викладання 13–14-та чверті
Мова викладання українська

Викладачі: д.держ.упр., проф. Маматова Т.В.,
к.т.н., доц. Яворська О.О.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтегровані системи менеджменту на основі стандартів ISO» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх спеціальностей / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 16 с.

Розробники:

– Маматова Тетяна Валеріївна, професор, доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування;

– Яворська Олена Олександрівна, доцент, кандидат технічних наук, професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням кафедри державного управління і місцевого самоврядування (протокол № 9 від 30 жовтня 2023 р.).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
6.1 Шкали	7
6.2 Засоби та процедури	7
6.3 Критерії	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Інтегровані системи менеджменту на основі стандартів ISO» – формування у здобувачів вищої освіти комплексу спеціальних знань та вмінь у сфері розроблення та безупинного вдосконалення інтегрованих систем менеджменту на основі стандартів ISO, зокрема, знання щодо термінології менеджменту якості, принципів всеохопного управління на основі якості, структури та основних вимог міжнародних стандартів ISO на системи управління, реалізації процесного підходу в стандартизованих системах менеджменту; навички здійснення внутрішнього аудиту систем управління та удосконалення системи управління якістю та/або інтегрованої системи менеджменту.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
Шифр ДРН	Зміст
ДРН – 01	Продемонструвати <i>розуміння</i> термінології менеджменту якості, принципів всеохопного управління на основі якості, впливу упровадження інтегрованих систем менеджменту на основі стандартів ISO на забезпечення конкурентоздатності організацій
ДРН – 02	Продемонструвати <i>знання</i> основних напрямів діяльності Міжнародної організації зі стандартизації ISO, <i>розуміння</i> характерних особливостей стандартизованих систем управління на основі міжнародних стандартів ISO та внеску від їх упровадження у реалізацію Цілей сталого розвитку ООН
ДРН – 03	Продемонструвати <i>знання</i> структури та основних вимог міжнародних стандартів ISO серії 9000 та міжнародних стандартів на аспекти управління, що є із ними сумісними
ДРН – 04	Продемонструвати <i>розуміння</i> сутності процесів розроблення та удосконалення системи управління якістю та інтегрованих систем менеджменту на основі стандартів ISO
ДРН – 05	Продемонструвати <i>вміння планувати</i> внутрішній аудит системи якості та/або інтегрованої системи менеджменту організації, <i>аналізувати</i> виявлені невідповідності та <i>розробляти</i> пропозиції щодо їх усунення
ДРН – 06	Продемонструвати <i>здатність розробляти</i> та <i>обґрунтовувати</i> авторську позицію, щодо удосконалення системи управління організації на основі міжнародних стандартів ISO (<i>проекткування</i>), навички командної роботи та вироблення спільного рішення проблеми
ДРН – 07	Продемонструвати <i>навички</i> підготовки та проведення публічної презентації результатів командної роботи з розроблення пропозиції щодо удосконалення системи управління якістю та/або інтегрованої системи менеджменту й аргументів на його підтримку (<i>оцінювання</i>) під час обговорення

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих із вивчених дисциплін за попереднім рівнем вищої освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	13	47	4	56
практичні	60	26	34	6	54
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	39	81	12	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН – 01	1. Всеохопне управління на основі якості як підґрунтя створення інтегрованих систем менеджменту	10
	1.1. Основні категорії управління на основі якості та інтегрованих систем менеджменту	
	1.2. Еволюція управління на основі якості	
	1.3. Історія менеджменту якості	
	1.4. Авторські моделі та школи TQM та моделі ділової досконалості	
ДРН – 02 ДРН – 03	2. Стандартизація систем управління: нормативне забезпечення та діяльність міжнародних організацій	14
	2.1. Методологія міжнародної стандартизації	
	2.2. Діяльність ISO у сфері реалізації Цілей сталого розвитку	
	2.3. Основні вимоги міжнародних стандартів ISO серії 9000	
	2.4. Огляд настанов допоміжних стандартів ISO серії 10000	
ДРН – 03	3. Настанови міжнародних стандартів щодо сумісних із ISO серії 9000 систем менеджменту	16
	3.1. ISO серії 14000 (екологічний менеджмент)	
	3.2. ISO 22301 (менеджмент суспільної безпеки)	
	3.3. ISO/IEC 27001 (менеджмент інформаційної безпеки)	
	3.4. ISO 26000 (соціальна відповідальність)	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	3.5. ISO серії 31000 (менеджмент ризиків)	
	3.6. ISO серії 45000 (менеджмент охорони здоров'я та безпеки праці)	
	3.7. ISO 20121 (менеджмент сталості заходів)	
	3.8. ISO серії 21500 / комплекс стандартів управління проектами, програмами та портфелями	
	3.9. ISO серії 37100 (сталий розвиток громад)	
	3.10. ISO 37001 (системи протидії корупції)	
ДРН – 04	4. Розроблення та удосконалення системи управління якістю та інтегрованих систем менеджменту	10
	4.1. Етапи впровадження системи управління якістю за ISO 9001 та інтегрованих систем менеджменту (ICM)	
	4.2. Процеси та реалізація процесного підходу в межах системи менеджменту якості та ICM	
	4.3. Документування системи управління якістю та ICM	
	4.4. Підготовка та мотивування персоналу в інтегрованих системах менеджменту	
	4.5. Оцінювання відповідності інтегрованих систем менеджменту	
ДРН – 05	5. Аудит інтегрованої системи управління	10
	5.1. Поняття аудиту системи управління. Класифікація аудитів систем управління	
	5.2. Організаційні принципи внутрішніх аудитів систем управління	
	5.3. Проведення аудитів у відповідності до вимог ISO 19011	
	5.4. Вимоги щодо компетентності аудиторів за ISO 19011	
	5.5. Коригувальні дії за результатами аудитів систем управління	
	5.6. Розроблення пропозиції щодо удосконалення системи управління організації на основі міжнародних стандартів ISO	
	Практичні заняття	60
ДРН – 01	1. Термінологія і принципи всеохопного управління на основі якості – Створюємо хмари слів	4
ДРН – 02 ДРН – 03	2. Наставови міжнародних стандартів щодо сумісних із ISO серії 9000 систем менеджменту – створюємо спільний документ за матеріалами ISO	12
ДРН – 04	3. Процеси та реалізація процесного підходу в межах системи менеджменту якості – розробляємо карту процесу	14
ДРН – 05	4. Рольова гра «Внутрішній аудит інтегрованої системи менеджменту»	18
ДРН – 06 ДРН – 07	5. Презентація результатів виконання командного завдання «Міні-проект удосконалення системи управління якістю та/або інтегрованої системи менеджменту»	12
	РАЗОМ	120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня (для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	поточне тестування	проходження тесту під час лекційного заняття	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача вищої освіти
практичні	практичні завдання	виконання завдань під час практичних занять		
	командне завдання	виконання командного завдання під час самостійної роботи; публічна презентація і захист під час практичного заняття		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або командного / індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК (бакалавр)

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
♦ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
	<i>Уміння/навички</i>	
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	- використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<p>Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами.	90-94

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ◆ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ◆ формування суджень, що 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	- відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Технічні засоби навчання (комп'ютерне та мультимедійне обладнання).
2. Дистанційна платформа Moodle.
3. MS Office (застосунок Teams).

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Должанський А. М., Очеретна Н. М., Ломов І. М. Системи управління якістю : навч. посіб. Д. : Свідлер А. Л., 2009. 390 с.
2. Інноваційні інструменти забезпечення сталого суспільного розвитку в умовах економіки знань: навч. посіб. у слайдах / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко. Дніпро : ГРАНІ, 2018. 220 с. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/2018_Innovative%20instruments_navch_pos.pdf.

3. Єгоров А. Б., Нікітенко О. М., Штефан Н. В. Сучасні інструменти управління якістю : інтерактивний електронний підручник. Харків : Харківський національний університет радіоелектроніки, 2019. 289 с. URL: https://mte.nure.ua/pdf/studying/tutorials/Nikitenko_2019.pdf.
4. Панченко М. О. Управління якістю: теорія та практика : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 228 с.
5. Шаповал М. І. Менеджмент якості : підручник. 3-тє вид., випр. і доповн. Київ : Знання, 2007. 471 с.

Нормативні документи

1. Про акредитацію органів з оцінки відповідності : Закон України від 17 трав. 2001 р. № 2407-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2407-14#Text>.
2. Про стандартизацію : Закон України від 15 січ. 2015 р. № 124-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19#Text>.
3. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : Закон України від 5 черв. 2014 р. № 1315-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text>.
4. ДСТУ 3419–96. Система сертифікації УкрСЕПРО. Сертифікація систем якості. Порядок проведення. Надано чинності 1996–12–31. Київ : Держстандарт України, 1997. 19 с.
5. ДСТУ ISO 19011:2019. Настанови щодо здійснення аудитів систем управління (ISO 19011:2018, IDT). На заміну ДСТУ ISO 19011:2012; надано чинності 2021–01–01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2020. V, 34 с.
6. ДСТУ ISO 9000:2015. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів : (ISO 9000:2015, IDT). На заміну ДСТУ ISO 9000:2007 ; надано чинності 2016–07–01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. V, 45 с.
7. ДСТУ ISO/TR 10013:2003. Настанови з розроблення документації системи управління якістю : (ISO 10013:2002, IDT). На заміну ДСТУ 3816–98 ; надано чинності 2003–28–11. Київ : Держспоживстандарт України, 2004. – IV, 10 с.
8. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги : (ISO 9001:2015, IDT). На заміну ДСТУ ISO 9001:2009 ; надано чинності 2016–07–01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. IX, 22 с.
9. Національна стандартизація : ДСТУ 1.0:2003, ДСТУ 1.1:2001, ДСТУ 1.2:2003, ДСТУ 1.5:2003, ДСТУ 1.7:2001, ДСТУ 1.13:2001, ДСТУ ISO/IEC Guide 59:2000 : [збірник]. Київ : Держспоживстандарт України, 2003. III, 200 с.
10. ISO 10014:2021 Quality management systems – Managing an organization for quality results – Guidance for realizing financial and economic benefits. URL: <https://www.iso.org/standard/75233.html>.
11. ISO 18091:2019(en) Quality management systems – Guidelines for the application of ISO 9001 in local government. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:18091:ed-2:v1:en>.
12. ISO 20121:2012(en). Event sustainability management systems -- Requirements with guidance for use. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:20121:ed-1:v1:en>.

13. ISO 22301:2012 Societal security -- Business continuity management systems --- Requirements. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:22301:ed-1:v2:en>.
14. ISO 26000:2010 Guidance on social responsibility. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:26000:ed-1:v1:en>.
15. ISO/IEC 27001:2013(en). Information technology -- Security techniques – Information security management systems – Requirements. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso-iec:27001:ed-2:v1:en>.
16. ISO 31000:2018(en) Risk management -- Guidelines. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:31000:ed-2:v1:en:term:3.5>.
17. ISO 37101:2016 (en) Sustainable development in communities – Management system for sustainable development – Requirements with guidance for use. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:37101:ed-1:v1:en>.
18. ISO 37120:2018 (en) Sustainable cities and communities – Indicators for city services and quality of life. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:37120:ed-2:v1:en>.
19. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 2017. 174 с. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
20. Цілі сталого розвитку 2030 / ООН в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>.

Додаткові

1. Гунченко О. М. Інтегровані системи менеджменту як основа сталого розвитку. *Інноваційні технології в архітектурі і дизайні* : тези доповідей IV міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 21-22 травня 2020 р. Харків: ХНУБА, 2020. С. 221–224. URL: <http://repository.knuba.edu.ua:8080/xmlui/handle/987654321/5181>.
2. Маматова Т. В., Серьогіна Н. К., Кравцова Т. В. Системи менеджменту соціальної відповідальності на основі стандартів ISO як фактор забезпечення сталого розвитку. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2019. № 2 (70). С. 13–23.
3. Маматова Т. В. Управління на основі якості: методологічні засади для органів державного контролю : монографія. Д. : Свідлер А. Л., 2009. 326 с.
4. Олійник Д. І. Технічне регулювання у сфері стандартизації «розумних громад» та «розумних міст»: європейський досвід : аналіт. раписка. Київ : Національний інститут стратегічних досліджень, 2016. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/az-tr--vropeyskiy-dosv-d-dcb7c.pdf>.
5. Черчик Л. Інтегровані системи менеджменту як інструмент поглиблення євроінтеграційних процесів. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. Вип. 1. С. 135–141. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-01-135-141>.
6. Цопа В. А., Маматова Т. В., Яворська О. О., Чеберячко С. І., Чеберячко Ю. І., Дерюгін О. В. Формування нової концепції здорового і безпечного робочого місця в Україні. *Проблеми охорони праці в Українію*. 2023. Т. 39. № 1-2. С. 28-37. <https://doi.org/10.36804/nndipbop.39-1-2.2023.28-37>.

7. Bortnik O. Application of ISO 10000 standard series for quality management system improvement in municipalities. *Evropský politický a právní diskurz*. 2020. Vol. 7. Iss. 3. P. 113–119. doi: 10.46340/eppd.2020.7.3.16.
8. Bortnik O. V. Implementation of international standards in local government structures as a key to sustainable development. *Аспекти публічного управління*. 2019. Т. 7. № 5. С. 31–43. doi: 10.15421/151927.
9. Contributing to the UN Sustainable Development Goals with ISO standards. ISO, 2018. 23 p. URL: <https://www.iso.org/publication/PUB100429.html>.
10. Developing sustainably : ISO standards to promote sustainable growth. URL: <https://www.iso.org/developing-sustainably.html>.
11. Jasiulewicz-Kaczmarek M. Sustainable Development and New Revision of ISO Management Standards. 2017. URL: https://www.researchgate.net/publication/316817837_Sustainable_Development_and_New_Revision_of_ISO_Management_Standards.
12. Sustainability, sustainable development and social responsibility. ISO definitions and terminology. ISO. 11 p. URL: http://iso26000.info/wp-content/uploads/2016/03/ISO_Sustainability_brochure.pdf.
13. The EFQM Model / The European Foundation for Quality Management. URL: <https://efqm.org/the-efqm-model/>.
14. Voluntary Sustainability Standards Sustainability Agenda and Developing Countries: Opportunities and Challenges : 5th Flagship Report of the United Nations Forum on Sustainability Standards / United Nations Forum on Sustainability Standards, 2022. 87 p. URL: https://unfss.org/wp-content/uploads/2022/10/UNFSS-5th-Report_14Oct2022_rev.pdf
15. Weissinger R. ISO work on sustainability standards -- Launch of the second UNFSS report on Voluntary Sustainability Standards and the Role of the Government. *Workshop organized by the German Development Institute*, Berlin, 20-22 October 2016. URL: https://www.idos-research.de/uploads/tx_veranstaltung/ISO_Work_on_Sustainability_Standards_Rainhard_Weissinger_ISO.pdf.

Інформаційні ресурси

1. International Organization for Standardization (ISO).
URL: <http://www.iso.org>
2. ISO/TC 176 Quality management and quality assurance.
URL: <https://committee.iso.org/home/tc176>
3. ISO27k informational security.
URL: <https://www.iso27001security.com/index.html>
4. Sustainable Development Knowledge Platform.
URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/>
5. The European Foundation for Quality Management (EFQM).
URL: <https://efqm.org/>

Навчальне видання

**Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
«Інтегровані системи менеджменту на основі стандартів ISO»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
всіх спеціальностей**

Розробники:

Маматова Тетяна Валеріївна
Яворська Олена Олександрівна

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
490050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19